

**Порядок здійснення взаєморозрахунків між операторами
телекомунікацій за послуги доступу до телекомунікаційних мереж
загального користування**

1. Загальні положення

1.1. Цей Порядок визначає умови здійснення взаєморозрахунків між операторами телекомунікацій після встановлення взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж відповідно до Правил взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж загального користування, затверджених Національною комісією з питань регулювання зв'язку України (далі – НКРЗ).

1.2. Цей Порядок, розроблений відповідно до законів України «Про телекомунікації», «Про ціни і ціноутворення» та «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», поширюється на всіх операторів телекомунікацій незалежно від форм власності та технологій, що застосовуються ними на підставі відповідних ліцензій.

1.3. Контроль за виконанням вимог цього Порядку здійснює НКРЗ.

1.4. Досудове вирішення спорів між операторами телекомунікацій щодо умов і порядку здійснення взаєморозрахунків здійснюється відповідно до законодавства України.

2. Терміни та визначення

2.1. Терміни, що наведені в цьому Порядку, вживаються в такому значенні:

завершення з'єднання - встановлення та підтримка кінцевим комутаційним обладнанням оператора телекомунікацій тимчасового комутованого з'єднання з кінцевим обладнанням абонента, якого викликають, в точці взаємоз'єднання з мережею іншого оператора телекомунікацій, з мережі якого надійшов цей виклик;

початок з'єднання - встановлення та підтримка кінцевим комутаційним обладнанням оператора телекомунікацій тимчасового комутованого з'єднання від кінцевого обладнання абонента, що викликає, до точки взаємоз'єднання з телекомунікаційною мережею іншого оператора телекомунікацій для отримання послуг завершення з'єднання та/або транзиту трафіка;

пропуск трафіка - процес встановлення та підтримка тимчасового комутованого з'єднання від кінцевого обладнання абонента, яким ініціюється це з'єднання, до кінцевого обладнання абонента, якому воно призначене;

транзит трафіка - встановлення та підтримка телекомунікаційною мережею оператора телекомунікацій тимчасового комутованого з'єднання від точки взаємоз'єднання з телекомунікаційною мережею одного оператора телекомунікацій до точки взаємоз'єднання з телекомунікаційною мережею іншого оператора телекомунікацій.

2.2. Інші терміни, які вживаються у цьому Порядку, використовуються у значеннях, визначених у законодавстві України.

3. Вимоги до пропуску та обліку трафіка в точках взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж

3.1. Взаєморозрахунки між операторами телекомунікацій за послуги доступу до телекомунікаційних мереж здійснюються за даними обліку трафіка, який ведеться операторами телекомунікацій в точках взаємоз'єднання їх телекомунікаційних мереж.

3.2. Обліку підлягає весь трафік (окремо за кожним видом телекомунікаційних послуг), пропуск якого здійснюється в точці взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій.

3.3. У точці взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж здійснюється пропуск трафіка при наданні таких телекомунікаційних послуг:

3.3.1. Фіксованого місцевого телефонного зв'язку;

3.3.2. Фіксованого міжміського телефонного зв'язку (телефонні розмови та факсимільний зв'язок у межах області та України, а також телефонні розмови та обмін іншими повідомленнями з абонентами мереж операторів рухомого (мобільного) зв'язку з використанням кодів мереж операторів рухомого (мобільного) зв'язку);

3.3.3. Фіксованого міжнародного телефонного зв'язку.

3.3.4. Послуг рухомого (мобільного) зв'язку.

3.3.5. Інших послуг.

3.4. Види трафіка, пропуск якого здійснюється в точках взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій, визначаються договором про взаємоз'єднання.

3.5. Пропуск будь-яких видів трафіка, що не обумовлені операторами телекомунікацій у договорі про взаємоз'єднання, не дозволяється.

4. Послуги доступу до телекомунікаційних мереж, які надаються в точці взаємоз'єднання

4.1. У точці взаємоз'єднання оператори телекомунікацій можуть надавати такі послуги доступу до телекомунікаційних мереж:

початок з'єднання;

транзит трафіка;

завершення з'єднання.

4.2. У залежності від рівня взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж транзит трафіка та завершення з'єднання на телекомунікаційних мережах фіксованого телефонного зв'язку поділяються на:

4.2.1. Місцеві – з використанням місцевої телефонної мережі, коли абонентський номер кінцевого обладнання абонента, якого викликають (місцеве завершення з'єднання), або точка взаємоз'єднання з телекомунікаційною мережею іншого оператора місцевого телефонного зв'язку (місцевий транзит трафіка) належить до зони нумерації місцевої телефонної мережі.

4.2.2. Міжміські - з використанням міжміської телефонної мережі, коли кінцеве обладнання абонента, якого викликають (міжміське завершення з'єднання), або точка взаємоз'єднання з телекомунікаційною мережею іншого оператора телекомунікацій (міжміський транзит трафіка) належить до зони нумерації міжміської телефонної мережі відмінної від тієї, в якій розташована точка взаємоз'єднання.

4.3. Загальна тривалість з'єднань визначається на підставі посеkundного обліку трафіка. За одиницю виміру трафіка під час взаєморозрахунків між операторами приймається 1 хвилина.

4.4. Рівень взаємоз'єднання з телекомунікаційними мережами операторів телекомунікацій, що займають монопольне (домінуюче) становище на ринку телекомунікацій, визначається операторами телекомунікацій на підставі затвердженого НКРЗ каталогу пропозицій щодо взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж.

5. Загальні вимоги до проведення взаєморозрахунків за послуги доступу до телекомунікаційних мереж

5.1. Взаєморозрахунки між операторами телекомунікацій за послуги доступу до телекомунікаційних мереж здійснюються на підставі договору про взаємоз'єднання, в якому визначаються порядок та умови взаєморозрахунків за послуги доступу до телекомунікаційних мереж обох операторів телекомунікацій та розрахункові такси для всіх послуг доступу до телекомунікаційних мереж, що визначені у пунктах 4.1 та 4.2 Порядку і можуть надаватися в точці взаємоз'єднання.

5.2. Усі оператори телекомунікацій зобов'язані розраховуватись за послуги доступу до телекомунікаційних мереж, що надаються в точці взаємоз'єднання.

5.3. У разі участі в наданні телекомунікаційних послуг більше ніж двох операторів телекомунікацій, взаєморозрахунки здійснюються каскадним методом, тобто кожний попередній оператор телекомунікацій розраховується з наступним, з яким він має безпосереднє взаємоз'єднання та послугами доступу до телекомунікаційних мереж якого користується.

5.4. За взаємною письмовою домовленістю всіх учасників технологічного процесу надання телекомунікаційних послуг допускається застосування прямого методу розрахунків.

6. Формування розрахункових такс за послуги доступу до телекомунікаційних мереж

6.1. Розрахункові такси за послуги доступу до телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій визначаються на основі собівартості та з урахуванням прибутковості відповідних телекомунікаційних послуг.

6.2. Визначення собівартості послуг доступу до телекомунікаційних мереж потребує розподілу доходів і витрат за узагальненими статтями витрат по кожному виду послуг, у тому числі послуг доступу до телекомунікаційних мереж, що надаються операторами телекомунікацій, на основі даних бухгалтерського обліку (економічно обґрунтованих витрат), з подальшим впровадженням роздільного обліку доходів і витрат по видах послуг.

6.3. У відповідності до вимог законодавства України про бухгалтерський облік та фінансову звітність оператори телекомунікацій забезпечують формування даних про доходи і витрати за видами послуг відповідно до методик, що визначають механізм розподілу доходів і витрат, які розробляються і затверджуються операторами телекомунікацій.

6.4. Перелік і склад статей витрат з надання послуг доступу до телекомунікаційних мереж визначається оператором залежно від виду послуг і особливостей виробничого процесу по пропуску трафіку.

6.5. До складу економічно обґрунтованих витрат, що безпосередньо пов'язані з наданням послуг доступу до телекомунікаційних мереж, включаються:

- поточні прямі експлуатаційні витрати;
- поточні непрямі загальновиробничі витрати;
- поточні непрямі адміністративні витрати.

6.6. Поточні прямі експлуатаційні витрати на надання послуг доступу до телекомунікаційних мереж визначаються відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку "Витрати", затвердженого у встановленому порядку, і включають у тому числі:

прямі матеріальні витрати на основні матеріали, комплектуючі вироби, допоміжні та інші матеріали;

прямі витрати на оплату праці – заробітну плату виробничого персоналу, інші виплати виробничому персоналу;

інші прямі витрати – амортизація основних засобів та нематеріальних активів, плата за оренду земельних і майнових прав.

6.7. Поточні непрямі загальновиробничі витрати та поточні непрямі адміністративні витрати на надання послуг доступу до телекомунікаційних мереж визначаються згідно з П(С)БО "Витрати" та розподіляються для кожного рівня взаємоз'єднання мережі оператора телекомунікацій пропорційно обсягу трафіку на відповідному рівні.

6.8. До складу економічно обґрунтованих витрат на надання послуг доступу до телекомунікаційних мереж не можуть включатися:

суми безнадійної дебіторської заборгованості та відрахування до резерву сумнівних боргів;

суми неустойки (штраф, пеня);

суми нестачі та втрати від пошкодження цінностей;

витрати, пов'язані з купівлею-продажем іноземної валюти, та втрати від операційної курсової різниці;

суми спонсорської та благодійної допомоги;

собівартість реалізованих товарів та виробничих запасів;

втрати від знецінення запасів;

витрати з утримання об'єктів соціальної інфраструктури;

витрати на оплату консалтингових та аудиторських послуг;

витрати на добровільне страхування майна та працівників;

витрати від списання недоамортизованих основних засобів;

витрати на збут;

витрати, пов'язані із зменшенням власного капіталу;

витрати на оплату послуг доступу до мереж інших операторів телекомунікацій.

Суми неустойки (штраф, пеня), суми безнадійної дебіторської заборгованості та відрахування до резерву сумнівних боргів, суми на оплату консалтингових та аудиторських послуг, спонсорської та благодійної допомоги покриваються за рахунок прибутку оператора телекомунікацій.

7. Принципи взаєморозрахунків за послуги доступу до телекомунікаційних мереж при наданні послуг фіксованого місцевого телефонного зв'язку.

7.1. Оператори телекомунікацій, які здійснюють діяльність на підставі ліцензій з надання послуг фіксованого місцевого телефонного зв'язку (далі – оператори фіксованого місцевого телефонного зв'язку) проводять розрахунки з абонентами

(споживачами), кінцеве обладнання яких підключене до їх телекомунікаційних мереж, за надані послуги фіксованого місцевого телефонного зв'язку та здійснюють взаєморозрахунки з іншими операторами телекомунікацій за послуги доступу до телекомунікаційних мереж за умови їх використання.

7.2. Взаєморозрахунки між операторами телекомунікацій за послуги доступу до телекомунікаційних мереж проводяться за даними обліку тривалості з'єднань в точках взаємоз'єднання місцевих телефонних мереж, що належать різним операторам телекомунікацій.

7.3. Оплата здійснюється за розрахунковими таксами за кожну хвилину успішно установлених місцевих телефонних з'єднань, які були завершені на кінцевій місцевій телефонній мережі.

7.4. Розрахункові такси за послуги доступу до телекомунікаційних мереж операторів фіксованого місцевого телефонного зв'язку, що займають монопольне (домінуюче) становище на ринку завершення з'єднань на мережах фіксованого зв'язку, при наданні послуг фіксованого місцевого телефонного зв'язку встановлюються НКРЗ.

7.5. Взаєморозрахунки між операторами телекомунікацій за інші надані послуги фіксованого місцевого телефонного зв'язку проводяться на підставі укладених договорів про взаємоз'єднання.

8. Принципи взаєморозрахунків за послуги доступу до телекомунікаційних мереж при наданні послуг фіксованого міжміського телефонного зв'язку

8.1. Оператори телекомунікацій, які здійснюють діяльність на підставі ліцензій з надання послуг фіксованого міжміського телефонного зв'язку (далі - оператори фіксованого міжміського телефонного зв'язку) надають абонентам (споживачам) послуги вихідних міжміських телефонних розмов та факсимільного зв'язку у межах області та України, а також телефонних розмов та обміну іншими повідомленнями з абонентами мереж операторів рухомого (мобільного) зв'язку з використанням кодів мереж операторів рухомого (мобільного) зв'язку.

8.2. Послуги вихідного фіксованого міжміського телефонного зв'язку ініціюються абонентами мереж операторів фіксованого місцевого телефонного зв'язку.

8.3. Обробка інформації, проведення тарифікації, розрахунки за послуги фіксованого міжміського телефонного зв'язку з абонентами (споживачами) та взаєморозрахунки з операторами фіксованого місцевого телефонного зв'язку за послуги доступу до телекомунікаційних мереж здійснюються операторами фіксованого міжміського телефонного зв'язку за умови їх використання.

8.4. Взаєморозрахунки між операторами телекомунікацій за послуги доступу до телекомунікаційних мереж при наданні послуг фіксованого міжміського телефонного зв'язку проводяться за даними обліку тривалості з'єднань у точках взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій, організованих для пропуску міжміського та міжнародного телефонного трафіка.

8.5. При взаєморозрахунках між оператором фіксованого місцевого телефонного зв'язку та/або оператором рухомого (мобільного) зв'язку та оператором фіксованого міжміського телефонного зв'язку за послуги доступу до телекомунікаційних мереж оплаті підлягає тривалість успішно установлених з'єднань за кодами областей, префіксом внутрішньозонового виклику, або кодами

мереж операторів рухомого (мобільного) зв'язку, які були завершені на кінцевій телекомунікаційній мережі призначення.

8.6. Оператор фіксованого місцевого телефонного зв'язку, з мережі якого ініційоване з'єднання, отримує оплату за початок міжміського з'єднання від оператора фіксованого міжміського телефонного зв'язку, який надав відповідні послуги.

8.7. За взаємною домовленістю між оператором фіксованого місцевого телефонного зв'язку та оператором фіксованого міжміського телефонного зв'язку право проводити розрахунки з абонентами (споживачами) за послуги фіксованого міжміського телефонного зв'язку може надаватись операторам фіксованого місцевого телефонного зв'язку, які самостійно проводять розрахунки з абонентами (споживачами). Оператор фіксованого міжміського телефонного зв'язку отримує оплату за надані ним послуги від оператора фіксованого місцевого телефонного зв'язку за винятком коштів, належних останньому за початок міжміського з'єднання та послуги розрахунків з абонентами.

8.8. У разі завершення оператором фіксованого міжміського телефонного зв'язку з'єднання, отриманого від оператора місцевого телефонного зв'язку, на телекомунікаційній мережі іншого оператора телекомунікацій, розрахунки проводяться за транзит трафіка та/або завершення з'єднання в залежності від рівня взаємоз'єднання мереж операторів телекомунікацій.

8.9. Розрахункові такси за послуги доступу до телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій, що займають монопольне (домінуюче) становище на ринку завершення з'єднань на мережах фіксованого телефонного зв'язку, при наданні послуг фіксованого міжміського телефонного зв'язку встановлюються НКРЗ.

8.10. Розрахункові такси за послуги доступу до телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій, що займають монопольне (домінуюче) становище на ринку завершення з'єднань на мережах рухомого (мобільного) зв'язку, при наданні послуг фіксованого міжміського телефонного зв'язку встановлюються НКРЗ.

8.11. Взаєморозрахунки між операторами телекомунікацій за інші надані послуги фіксованого міжміського телефонного зв'язку проводяться на підставі укладених договорів про взаємоз'єднання.

9. Принципи взаєморозрахунків за послуги доступу до телекомунікаційних мереж при наданні послуг фіксованого міжнародного телефонного зв'язку

9.1. Оператори телекомунікацій, які здійснюють діяльність на підставі ліцензій з надання послуг фіксованого міжнародного телефонного зв'язку (далі - оператори міжнародного телефонного зв'язку) надають послуги вихідних міжнародних телефонних розмов та факсимільного зв'язку з абонентами інших держав абонентам (споживачам) України та послуги завершення вхідного міжнародного трафіка іншим операторам телекомунікацій і здійснюють взаєморозрахунки з ними за послуги доступу до телекомунікаційних мереж за умови їх використання.

9.2. Вихідні міжнародні телефонні розмови та факсимільний зв'язок з абонентами інших держав ініціюються абонентами мереж операторів місцевого телефонного зв'язку або абонентами мереж операторів рухомого (мобільного) зв'язку.

9.3. Обробка інформації, проведення тарифікації, розрахунки за послуги фіксованого міжнародного телефонного зв'язку з абонентами (споживачами) та

взаєморозрахунки з операторами телекомунікацій здійснюються операторами фіксованого міжнародного (міжміського) телефонного зв'язку, які надали відповідні послуги.

9.4. Взаєморозрахунки між операторами телекомунікацій за послуги фіксованого міжнародного телефонного зв'язку проводяться за даними обліку тривалості з'єднань у точках взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж загального користування, організованих для пропуску міжміського та міжнародного телефонного трафіка.

9.5. При взаєморозрахунках за послуги доступу до телекомунікаційних мереж при наданні послуг вихідного міжнародного телефонного зв'язку між оператором місцевого телефонного зв'язку та оператором фіксованого міжміського, міжнародного телефонного зв'язку, який надав відповідні послуги, оплаті підлягає тривалість успішно установлених з'єднань за міжнародними кодами, які були завершені на кінцевій телефонній мережі призначення в іншій державі.

9.6. Оператор фіксованого місцевого телефонного зв'язку, з мережі якого ініційоване з'єднання, отримує оплату за початок міжнародного з'єднання від оператора міжнародного (міжміського) телефонного зв'язку, який надав відповідні послуги.

9.7. Розрахункові такси за початок міжнародного з'єднання на мережах операторів фіксованого місцевого телефонного зв'язку при взаєморозрахунках з операторами телекомунікацій, що займають монопольне (домінуюче) становище на ринку телекомунікацій, при наданні послуг фіксованого міжнародного телефонного зв'язку визначаються на договірних засадах та не можуть бути меншими, ніж розрахункові такси за початок міжміського з'єднання.

9.8. За взаємною домовленістю між операторами телекомунікацій, право проводити розрахунки з абонентами (споживачами) за послуги міжнародного телефонного зв'язку може надаватись операторам фіксованого місцевого телефонного зв'язку, які самостійно проводять розрахунки з абонентами (споживачами). Оператор фіксованого міжнародного (міжміського) телефонного зв'язку отримує оплату за надані ним послуги від оператора фіксованого місцевого телефонного зв'язку за винятком коштів, належних останньому за початок міжнародного з'єднання та послуги розрахунків з абонентами.

9.9. Розмір оплати за послуги розрахунків з абонентами при наданні послуг фіксованого міжнародного телефонного зв'язку визначається на договірних засадах та не може бути меншим, ніж встановлений розмір оплати за послуги розрахунків з абонентами при наданні послуг фіксованого міжміського телефонного зв'язку.

9.10. Послуги доступу до телекомунікаційних мереж при завершенні вхідного міжнародного трафіка від мереж операторів інших держав на телефонній мережі загального користування України надають оператори фіксованого міжнародного телефонного зв'язку (незалежно від технології, що використовується), які отримують оплату за них на підставі договорів з операторами телекомунікацій інших держав.

9.11. При завершенні оператором фіксованого міжнародного телефонного зв'язку вхідного міжнародного трафіка на телекомунікаційній мережі іншого оператора телекомунікацій безпосередньо або через мережу оператора фіксованого міжміського телефонного зв'язку розрахунки з операторами телекомунікацій, яким належать зазначені телекомунікаційні мережі, проводяться за транзит трафіка та/або завершення з'єднання.

Розрахункові такси за послуги доступу до телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій, що займають монопольне (домінуюче) становище на ринку завершення з'єднань на мережах фіксованого телефонного зв'язку, при наданні послуг вхідного міжнародного телефонного зв'язку встановлюються НКРЗ.

9.12. Взаєморозрахунки між операторами телекомунікацій за інші надані послуги фіксованого міжнародного телефонного зв'язку проводяться на підставі укладених договорів про взаємоз'єднання.

10. Принципи взаєморозрахунків за послуги доступу до телекомунікаційних мереж при наданні послуг рухомого (мобільного) зв'язку

10.1. Оператори телекомунікацій здійснюють діяльність з надання послуг рухомого (мобільного) зв'язку на підставі відповідних ліцензій.

10.2. Обробка інформації, проведення тарифікації та розрахунки за послуги вихідного рухомого (мобільного) зв'язку з абонентами (споживачами) кінцеве обладнання яких підключене до їх телекомунікаційних мереж та взаєморозрахунки за послуги доступу до телекомунікаційних мереж інших операторів телекомунікацій здійснюються операторами рухомого (мобільного) зв'язку.

10.3. Взаєморозрахунки між операторами телекомунікацій за послуги доступу до телекомунікаційних мереж при наданні послуг рухомого (мобільного) зв'язку проводяться за даними обліку тривалості з'єднань у точках взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій, організованих для пропуску міжміського та міжнародного телефонного трафіка.

10.4. При взаєморозрахунках між операторами рухомого (мобільного) зв'язку та операторами фіксованого міжміського телефонного зв'язку за послуги доступу до телекомунікаційних мереж оплаті підлягає тривалість успішно установлених з'єднань за кодами областей, префіксом внутрішньозонового виклику, або кодами мереж операторів рухомого (мобільного) зв'язку, які були завершені на кінцевій телекомунікаційній мережі призначення.

10.5. Розрахункові такси за послуги доступу до телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій при наданні послуг рухомого (мобільного) зв'язку визначаються на договірних засадах.

10.6. Розрахункові такси за послуги доступу до телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій, що займають монопольне (домінуюче) становище на ринку завершення з'єднань на мережах фіксованого телефонного зв'язку, при наданні послуг рухомого (мобільного) зв'язку встановлюються НКРЗ.

10.7. Розрахункові такси за послуги доступу до телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій, що займають монопольне (домінуюче) становище на ринку завершення з'єднань на мережах рухомого (мобільного) зв'язку, при наданні послуг рухомого (мобільного) зв'язку встановлюються НКРЗ.

10.8. Взаєморозрахунки між операторами телекомунікацій за інші надані послуги рухомого (мобільного) зв'язку проводяться на підставі укладених договорів про взаємоз'єднання.